

Valanalys – med tanke på framtiden

RAPPORT FRÅN LIBERALERNA SKELLEFTEÅ VALANALYSGRUPP OM VALET 2018

Valutvärderingsgruppen:

Jens Wennberg
Christina Soldan
Günter Larsson
Birgitta Burström
Martha Hellgren

Innehåll

Förord.....	3
Hur vi ska bygga det politiska arbetet fram till 2022	4
Från valnatt till valvaka.....	6
1. Kandidater	6
2. Valmanifest	7
3. Kampanjer	7
4. Valledning, styrelsen.....	8
5. Alliansen	8
6. Nomineringsmötet.....	9
7. Denna mandatperiod	9
Valresultat	10
1. Kommunvalet.....	10
2. Skellefteå Norra	12
3. Skellefteå Södra	13
4. Vart tar väljarna vägen?	14
5. Väljarnas uppfattning om vilket parti som har den bästa politiken i olika sakfrågor	15
6. Vad avgjorde valresultatet?.....	15
Källförteckning	16

Förord

Vi har gjort denna valanalys utifrån att vi vill blicka framåt för Liberalerna Skellefteå. Vi har tyckt och anser det är viktigt att tänka utanför boxen och se nya möjligheter. Det kan upplevas att Liberalerna Skellefteå har gått i samma fotspår nu i två val, utan att nå någon framgång i kommunvalet. Inom regionen har vi däremot hållit kvar våra mandat. Målet var att öka med ett mandat. Vilket inte nåddes. Vi var inte nära att återta vårt förlorade riksdagsmandat.

Det är viktigt att veta vad som menas med öppna nomineringar. Där har syftet varit att hitta nya, intressanta namn till våra vallistor. Det är inte samma sak som att arbeta med medlemsvärvningar. Det är av allra högsta vikt att liberalerna Skellefteå kan växa som parti. Det är en överlevnadsfråga. Från våra medlemmar byggs sedan bra, representativa vallistor inför valet 2022.

Ekonomisk blev detta val bra för oss. Vi har haft en valbudget som höll och det finns pengar kvar på kontot. Det visar att den ekonomiska styrningen av valledningen har fungerat bra. Liberalerna Skellefteå har en bra ekonomisk grund att börja denna nya mandatperiod på.

Vi står inför stora utmaningar mandatperioden 2018-2022. Denna valanalys pekar ut flera områden som vi ser är viktiga att lyfta, utveckla och förbättra. Målet för valet 2022 ska vara att vi återtar mandat i kommunen och ökar i regionen. Detta kan bara ske om Liberalerna Skellefteå blir fler medlemmar.

Hur vi ska bygga det politiska arbetet fram till 2022

1. Skellefteå kommun står inför stora och snabba samhällsförändringar. Detta skapar möjligheter men också problem och frihets hinder som människor möter i sina liv. Liberalerna Skellefteå måste ha ett tydligt mål under denna mandatperiod, 2018-2022 - vad står vi för?, vart är vi på väg? Utifrån målet måste vi ta fram en långsiktig strategi för hur vi når dit. Den liberala politiken och vår liberala samhällsanalys ska alltid stå i första rummet. Vi måste ha en tydlig beskrivning av vilka vi är. Vi måste ha en entydig kommunikation där budskapen i sakfrågor konsekvent kopplas till vårt mål.
2. Liberalerna Skellefteå behöver kontinuerligt analysera hur den potentiella väljarbas ser ut i ett politiskt landskap under förändring. Vi har förlorat mark hos vissa väljare som i dag röstar på Moderaterna och Sverigedemokraterna. Just nu koncentreras vår väljarkarta mot centrum. Vi behöver grundligt analysera vilka väljargrupper som i dag och framöver kan tänka sig rösta på Liberalerna, och vilka potentiella väljargrupper finns på sikt.
3. Liberalerna Skellefteå behöver i nästa val möta väljarna med ett tydligt och trovärdigt budskap i det politiska landskapet och som är starkt lokalt anknutet. Vår avsikt är inte att här och nu ge ett konkret förslag till vad budskapet ska innehålla utan mer anmärka behovet.
4. Liberalerna Skellefteå ska fortsätta systematiskt utveckla den liberala politiska analysen och berätta om våra lösningar med optimism. Vi är duktiga på att skriva interpellationer och motioner, och vi är ofta tidigt ute med att identifiera samhällsproblem. Vi måste bli bättre på att förmedla en sammanhängande bild av våra liberala lösningar med tro på framtiden. Vi måste bli bättre på att berätta känslofullt och engagerat om de framtidsmöjligheter som våra liberala förslag skapar.
5. (Med inspiration från Moderaternas arbetsätt) Vi som sitter i nämnder och styrelser måste bli bättre på att kommunicera med varandra i föreningsgruppen på Facebook. Vi måste delge information till varandra för att alla aktiva liberaler ska kunna bemöta folk och besvara deras frågor ur liberalt perspektiv. Folk i allmänhet måste få upplysning om hur vi tänker och vad vi har för ställningstagande i frågor som berör. Samt måste vi snabbt fånga upp tankar och idéer och lyfta fram i debattartiklar, interpellationer och motioner. Det innebär att vi måste ha en god relation till varandra och tät kommunikation med gruppledaren och KF-gruppen.
6. Liberalerna Skellefteå behöver påminnas om att all politik är lokal. Vi ska vara ett sakpolitiskt fullsortimentsparti, men de frågor vi fokuserar brett på i kampanj och valrörelse behöver ha budskap som är konkreta och förankrade i väljarens egen vardag. Vi måste bli en mer lyssnande förening som kontinuerligt jobbar mellan valen för att lära känna människors behov och förstå de problem de möter. Vi ska ställa fler frågor och lyssna mer på de svar som faktiskt ges. Detta arbete är politikens kärnuppgift i den lokala vardagen. Bygg vidare på det bästa av samtalskampanjen och dörrknackningskampanjen. Fortsätt våga satsa strategiskt på vissa områden, men vattna inte bara där det redan växer utan också där det finns en jordmån.
7. Liberalerna Skellefteå ska välkomna människors uppriktiga engagemang i sina medmänniskors villkor. Vill vi bli större behöver vi tydligare än i dag vända oss till skickliga personer utanför partilivet, lokalt och nationellt, och inbjuda dem att vara med och utveckla vår lokala politik. Vi behöver arbeta strategiskt för att stärka våra nätverk och värva talanger

från alla håll och kanter - föreningsliv, företagavärlden och forskarvärlden. Detta kräver ett förhållningssätt där arbetet sker kontinuerligt och inte bara i samband med nomineringstider. Vi arbetar med medlemsvärvning på ett strategiskt och professionellt sätt. Liberalerna Skellefteå sen valrörelsen har vänt en nedåtgående trend till en försiktig ökning av medlemsantalet. Det är av stor vikt att detta fortsätter och att samhällsintresserade människor i det liberala mittfältet känner sig inbjudna och välkomnade.

8. Liberalerna Skellefteå ska vara det parti där det politiska samtalet förs på riktigt. Låt oss förädla det allra bästa i vår partikultur av diskussion och debatt, och använd detta för att inbjuda fler samhällsintresserade människor till samtalet. Liberala företrädare behövs i den liberala idédebatten (och inte bara debatten om sakpolitiska förslag), gärna i nyhetsmedier och idétidskrifter men i minst lika stor utsträckning i direktdialog i föreningsliv, på arbetsplatser och på sociala medier. Att vi är öppna och transparenta på nätet har väckt respekt. Antalet gillare och likeare har ökat på vår Facebooksida och på Instagram.

9. Liberalerna Skellefteå behöver skapa fasta strukturer för att ta vara på dem som är potentiella lokala politiker. Vi måste skapa utrymme för att aktivera och engagera de som känner sig redo till att bege sig in i den lokala politiken.

10. Liberalerna Skellefteå bör förankra lokala strategier för att återta marken. Vi ska vara en relevant och trovärdig politisk kraft för människor i hela kommunen. Vi förespråkar ett förhållningssätt som uppmärksammar de områden där vi backade mest. Landsbygden är extra viktigt eftersom det var där vi minskade mest.

11. Liberalerna Skellefteå behöver arbeta med förnyelsen av den interna organisationen. Sträva efter att anpassa arbetsformerna efter förutsättningarna. Beakta särskilt behovet av kunskapsöverföring i en tid när många har erfarenhet av tillfällig aktivism/passivism men allt färre av envist förändringsarbete genom traditionellt föreningsarbete utanför politikens värld.

Från valnatt till valvaka

1. Kandidater

Vi hade en lista på 25 kandidater till kommunfullmäktige och 16 kandidater till Region Västerbotten/landstinget och 31 på riksdagslistan. Har vi för många kandidater på kommunlistan? Ska vi fundera över vad som är ett bra antal att ha på de olika listorna? Vi tycker det. Regionlistan känns här mer avvägd.

1.1

Utbildningen av kandidatarena kom för sent. Den bör ske minst 1 år före valet. Det är viktigt att de som kommer att vara kandidater, är väl förtrogna med vad det innebär att vara kandidat för Liberalerna Skellefteå. Väldigt viktigt att kandidaterna får en bra skolning i vad Liberalism är för något och står för.

1.2

Det är viktigt att känna till att för att få stå på valsedeln till kommunfullmäktige/regionfullmäktige måste du ha varit i Sverige 5 år och ha uppehållstillstånd. För att kandidera till riksdagen måste man vara svensk medborgare.

1.3

Detta med öppna nomineringar känner vi har spelat ut sin roll. Grundsynen ska vara att personen själv söker sig till oss, visar intresse för vad vi står för. Det är av största vikt att Liberalerna Skellefteå erbjuder en verksamhet som känns lockande och tilltalande för de utanför partiet.

1.4

När en person kandiderar till ett uppdrag för Liberalerna Skellefteå är det viktigt att denne får information om förväntningar, vad en nominering innebär. Det finns Alliansfrågor att driva liksom det finns Liberala frågor. Vi finner att detta inte var klart för kandidater 2018. Tackar du ja till att stå på en lista, är du klar över att du ska fullfölja det uppdrag som du kan bli tilldelad. Det är väldigt viktigt att arbetsinsatserna fördelas under valrörelsen mellan flera olika medlemmar. Alla som står på listorna måste göra praktiska insatser. Ställer man inte upp på det, ska namnet ej med på någon lista eller uppdrag delas ut till berörda. Liberalerna Skellefteå behöver bli fler medlemmar. Viktigt att kunna få ett större urval efter nästa val till de olika uppdragen.

1.5

Liberalerna förlorade sitt riksdagsmandat i Västerbotten i valet 2014. Målet är att återta det i valet 2022. Vi anser att en person ska väljas att kandidera antingen till kommun, region eller riksdag. Viktigt att länet kan enas om en toppkandidat till riksdagsvalet 2022.

2. Valmanifest

Vi har under de två senaste valen haft ett gediget valmanifest vilket är bra. Men det saknar våra profileringsfrågor. Liberalerna Skellefteå ska peka ut områden som för oss är prioriterade. Väljarna förknippar oss med skolfrågor. Liberalerna Skellefteå måste kunna bli lika profilerade inom äldre-, kultur- och jämställdhetsfrågor m.fl. Valmanifestet ska vara skrivet så att det berör, kan förstås av den breda massan av väljare.

Valmanifesten 2018 för Liberalerna Skellefteå finns att läsas här:

<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/valmanifest.pdf>.

3. Kampanjer

Vi har bedrivit en intensiv valrörelse med många aktiviteter. Deltagit på marknader, valtältet, debatter och delat ut flygblad m.m. Trots detta ser vi ett minskat väljarstöd. Bevisligen görs något fel. Är det andra typer av kampanjer som gäller idag, framöver? 2.2 miljoner förtidsröstade detta val. Hur kommer det att påverka valrörelsen 2022?

3.1

Knacka dörr och möta väljarna sägs vara det absolut främsta sättet att möta väljarna och få sympati för sina frågor och kryss. Vi har inte systematiskt bedrivit någon sådan kampanj under valrörelsen.

3.2

Vi har varit mindre bra på att använda sociala medier. Beroende på att många är ovana, har okunskap i hur dessa kan få ett bra genomslag. Vi ska ha en utbildning för alla aktiva medlemmar och skriva en mediepolicy. Hur vi förhåller oss till det vi säger och gör. Om du uttalar dig som privatperson eller i Liberalernas namn. Det är viktigt att det som görs och förmedlas speglar en Liberal politik. Vi använde en hel del Facebook, Instagram för kampanj. Men det är väldigt viktigt att detta följer en strategi, plan för hur vi ska sköta personliga kampanjer och kommunföreningens kampanjer.

3.3

Vi vill lyfta frågan om för stort fokus har legat på profilering av våra listetter. Fler måste få möjligheten att profilera sig. Det är svårt att göra det utan stöd från partiet. Vi ser att Liberalerna Skellefteå förlorar en bred och stor kunskapsbank, som det nu är gjort i två val. Detta är inte något som har fått komma fram under de två senaste valrörelserna. Profilering har inte lyft Liberalerna Skellefteå.

3.4

Frågan om valtält är bra eller inte bör diskuteras. Är det värt allt jobb som läggs ner på det? Kan vi utveckla det på något nytt sätt? Ska valtältet vara kortare tid? Vem bemannar valtältet? Mycket bygger på att de som är på listorna ställer upp i detta arbete. Vilket kan vara svårt när en del har arbeten att sköta. Vi kanske skulle få ut mera för dessa pengar i fall vi t.ex. gjorde egna mindre arrangemang. Torgmöten i anslutning till valtältet har spelat ut sin roll. Alla kandidater uppmanas att inte ta ut planerad ledighet 1 månad före valet om det inte är för aktivt valarbete.

3.5

Vi valde att inte ha några valaffischer, förutom på ett strategiskt mål, lasarettet och på valtältet. Valaffischer har spelat ut sin roll. Vi satsade på elektroniska valbudskap. Gick budskapet fram till väljarna? Vi satsade på en lokalbuss som gick helt i Liberalernas färger. Kanske bättre om bussen haft ett större geografiskt område och ett tydligare budskap. Hur når vi väljarna bäst? Vad typ av kampanj, aktivitet når ut bäst? Viktiga frågor att bära med till valrörelsen 2022.

3.6

I valrörelserna har det pratats om att prioritera vissa bostadsområden. Bostadsområden där Liberalerna Skellefteå är starka. Borde vara bättre att satsar på hela kommunen och att alla serviceorter får besök, nås av Liberalernas kampanj. Centrala Skellefteå är lika viktigt som Ursviken, Skelleftehamn. Vi delade ut ca 500 flyers i ett område där det bor ca 6000 invånare. Det känns som att vi gör halvmesyurer. Viktigt att nå ut till alla boenden inom ett område. Tar tid och kräver att fler ställer upp praktiskt, men vi är övertygade att det är värt den arbetsinsatsen.

3.7

Under alla våra valrörelser har en person varit avlönad av Liberalerna Skellefteå. Andra partier har anställda eller säger att de som har stora arvoden ska bära ett större ansvar för partiets valrörelse, samordning. Vi tycker att detta är något som bör tänkas över nu när partistödet från kommunen kommer att bli lägre p g a av minskade mandat. Det kommer att bli viktigt hur vi använder våra resurser i valet 2022.

4. Valledning, styrelsen

Styrelsen är den som ger valledningen i uppdrag att genomföra valrörelsen. Det är årsmötet som ger styrelsen en valbudget att förfoga över. Beslut angående kampanjer, budskap måste passera styrelsen innan de publiceras. Det är viktigt att i valet 2022 lyfta fler kandidater. Fler måste kunna få ekonomiskt stöd i valrörelsen. Valledaren och valledningens roll, ansvar måste förtydligas.

5. Alliansen

Alliansen ser vi som naturlig partner inom politiken i Skellefteå kommun och i Region Västerbotten. För att få till en politisk förändring i kommunen och regionen finns inget annat alternativ för oss. Det ska finnas möjligheter för oss att inom Alliansen kunna driva politiska frågor som ligger oss Liberaler varmt om hjärtat. Det var ett olyckligt beslut att lämna Alliansen under mandatperioden. I väljarnas ögon blev vi inte trovärdiga och det saknades en strategi kring hur vi politiskt skulle hantera det beslutet.

6. Nomineringsmötet

Vid nomineringsmötet, är det viktigt att de som är nya kandidater ges utrymme att presentera sig själva, så att medlemmarna vet vem de är de utser. Viktigt att lyfta fram vad nomineringen grundar sig på. Kandidaterna ska känna sig välkomna och de ska känna att de har en viktig roll att fylla för Liberalerna Skellefteå. Att få ett förtroendeuppdrag inom Liberalerna Skellefteå ska vara hedrande.

7. Denna mandatperiod

Det är viktigt att alla är införstådda med att valrörelsen 2022 har börjat. Det är viktigt att många börjar profilera sig, visar att de finns och driver olika frågor. Liberalerna Skellefteå ska göra många typer av utåtriktade aktiviteter för våra medlemmar, allmänheten. Knyta kontakter med föreningar, näringsliv, knacka dörr m.m. Skriva debattartiklar, synas i massmedierna och i sociala medier. Den lokala Liberala föreningen ska ordna utbildningar för våra medlemmar, representanter i nämnder, styrelser och bolag.

Valresultat

1. Kommunvalet

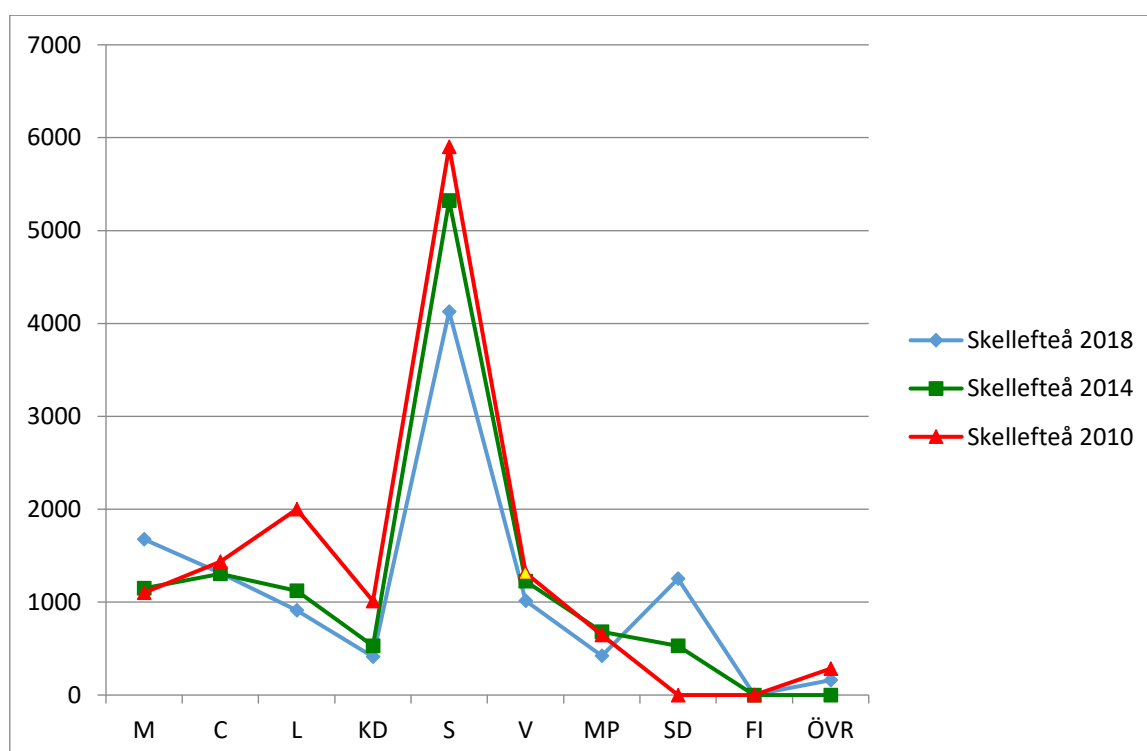
Det sammanlagda resultatet i kommunvalet blev en minskning för Liberalerna Skellefteå. Totalt lade 3212 väljare sin röst på partiet, vilket är 504 röster mindre än 2014. Liberalernas andel av rösterna blev 6,58% procent, vilket är en minskning med 1,14 procentenheter. Detta gjorde att vi förlorade ytterligare ett mandat. Visserligen gick det bra i landstiget men inte i riksdagsvalet. Vi fick inte tillräckligt med röster för att få en riksdagsledamot. Västerbotten hör till de valkretsar som utgör vita fläckar, d v s en av de 14 valkretsar som är utan liberal representation (av 29 totalt).

Endast 912 av 11298 möjliga personröstade på Liberalerna i val 2018, d v s 28,39%, vilket är en minskning med 1,78% sen förra mandatperioden. Tittar man på Skellefteå Norra innebär det en minskning med 1,43% medan i Skellefteå Södra är minskningen kraftigare, 2,08%. Detta innebär att 112 personer i Skellefteå Norra, respektive 97 personer i Skellefteå Södra har tappat förtroendet för oss. Ser man ännu längre bak i tiden, vid en jämförelse med val 2010 så har förtroendet i Skellefteå Norra halverats från 1019 röster till 506 medan i Skellefteå Södra har vi tappat nästan 60% av väljarnas röster, från 980 till 406. Detta syns väl och tydligt på antalet mandat som nu har halvets från 8 till 4.

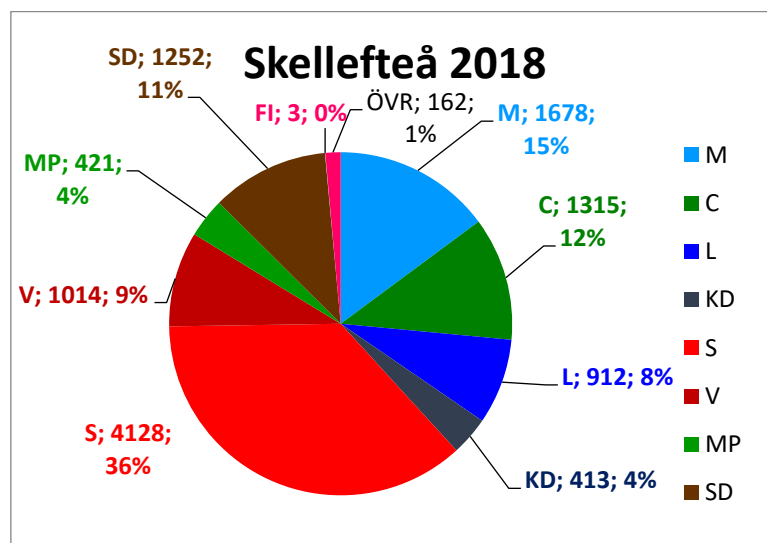
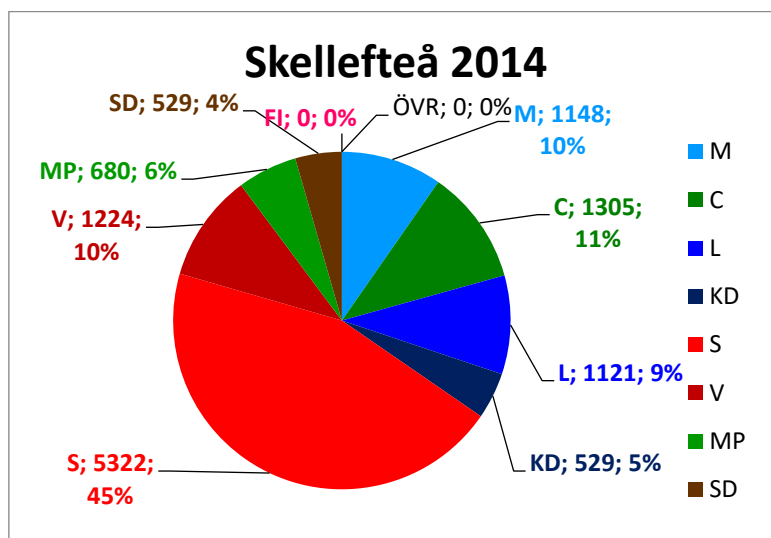
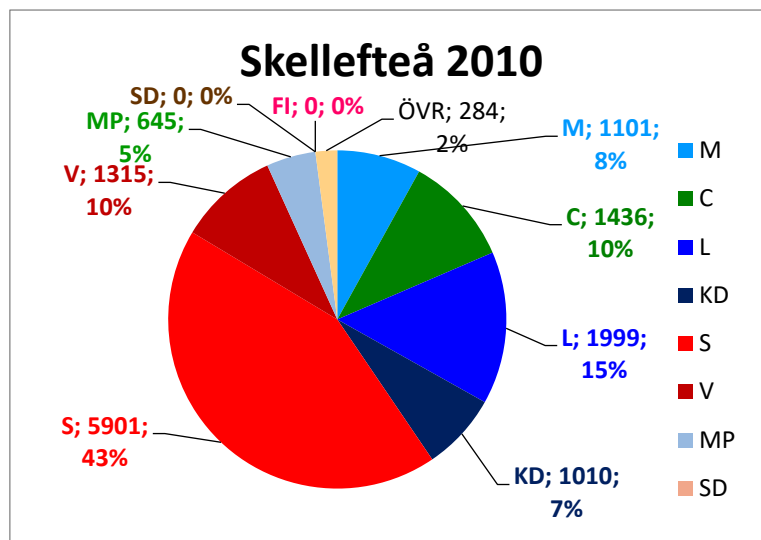
Det är intressant för sammanhanget att titta på vart har våra väljare tagit vägen? Låt oss titta hur Skellefteborna personröstar.

Område	M	C	L	KD	S	V	MP	SD	FI	ÖVR	TOT
Skellefteå 2018	1678	1315	912	413	4128	1014	421	1252	3	162	11298
Skellefteå 2014	1148	1305	1121	529	5322	1224	680	529	0	0	11858
Skellefteå 2010	1101	1436	1999	1010	5901	1315	645	0	0	284	13691

Tabell 1: Personröster Skellefteå kommun 2010-2014-2018. Källa: Valmyndigheten.se

En jämförelse 2018-2014-2010. Vi ser att både antalet som personröstade ökade sen 2010 samt att S-stödet minskade rejält i vår kommun. Tyvärr gynnade detta inte Liberalerna Skellefteå.

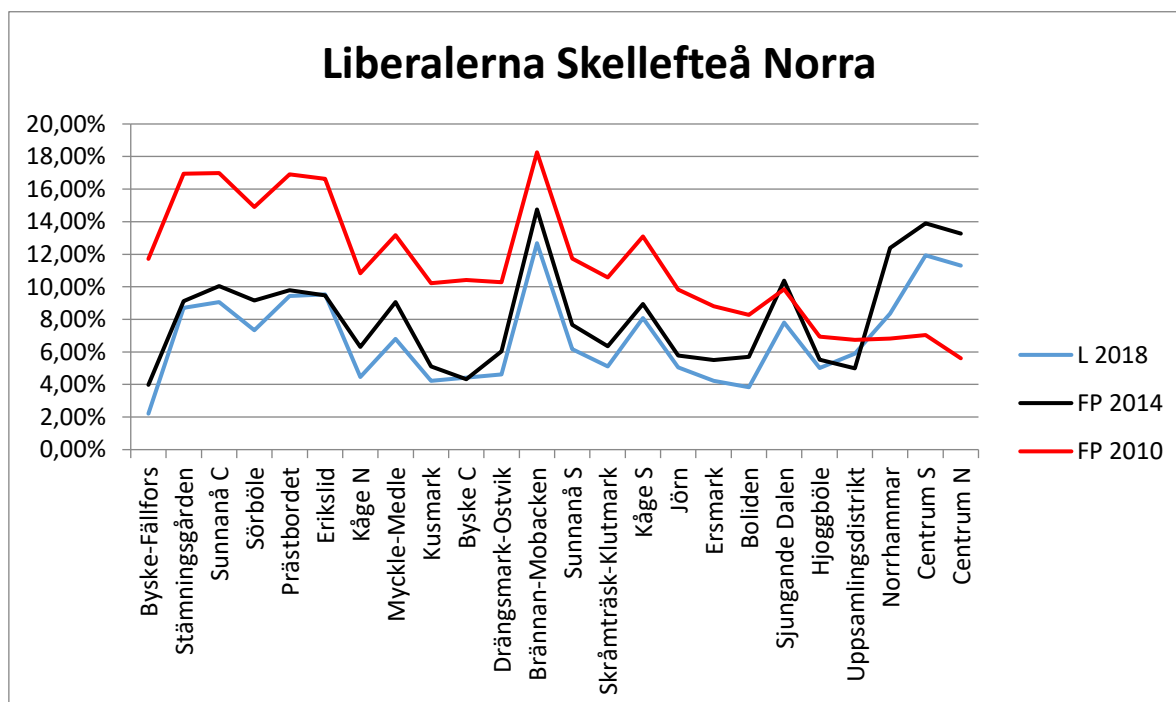

Diagrammen ovan visar att två partier har blivit större i Skellefteå kommun, M och SD medan alla andra partier har minskat, förutom C som har ökat har ökat 1%. SD har gjort störta klivet från 0% till 11% personröster. Det bör ge alla Skelleftebor en rejäl tankeställare. Om vi tittar på varje område för sig konstaterar vi följande:

2. Skellefteå Norra

Område	FP 2010	FP 2014	L 2018	Minus
Byske-Fällfors	11,71%	3,98%	2,21%	-9,50%
Stämninggården	16,94%	9,13%	8,71%	-8,23%
Sunnanå C	16,98%	10,04%	9,06%	-7,92%
Sörböle	14,90%	9,16%	7,34%	-7,56%
Prästbordet	16,90%	9,79%	9,44%	-7,46%
Erikslid	16,63%	9,48%	9,53%	-7,10%
Kåge N	10,84%	6,31%	4,46%	-6,38%
Myckle-Medle	13,18%	9,06%	6,81%	-6,37%
Kusmark	10,22%	5,11%	4,23%	-5,99%
Byske C	10,41%	4,32%	4,43%	-5,98%
Drängsmark-Ostvik	10,29%	6,04%	4,61%	-5,68%
Brännan-Mobacken	18,26%	14,75%	12,68%	-5,58%
Sunnanå S	11,74%	7,66%	6,18%	-5,56%
Skrämträsk-Klutmark	10,58%	6,35%	5,12%	-5,46%
Kåge S	13,10%	8,95%	8,07%	-5,03%
Jörn	9,82%	5,77%	5,06%	-4,76%
Ersmark	8,80%	5,51%	4,23%	-4,57%
Boliden	8,27%	5,71%	3,84%	-4,43%
Sjungande Dalen	9,84%	10,37%	7,81%	-2,03%
Hjoggböle	6,94%	5,52%	5,02%	-1,92%
Uppsamlingsdistrikt	6,75%	4,99%	5,90%	-0,85%
Norrhammar	6,82%	12,38%	8,35%	1,53%
Centrum S	7,04%	13,90%	11,93%	4,89%
Centrum N	5,61%	13,26%	11,30%	5,69%

Tabell 2: Röster Skellefteå Norra 2010-2014-2018. Källa: Valmyndigheten.se.

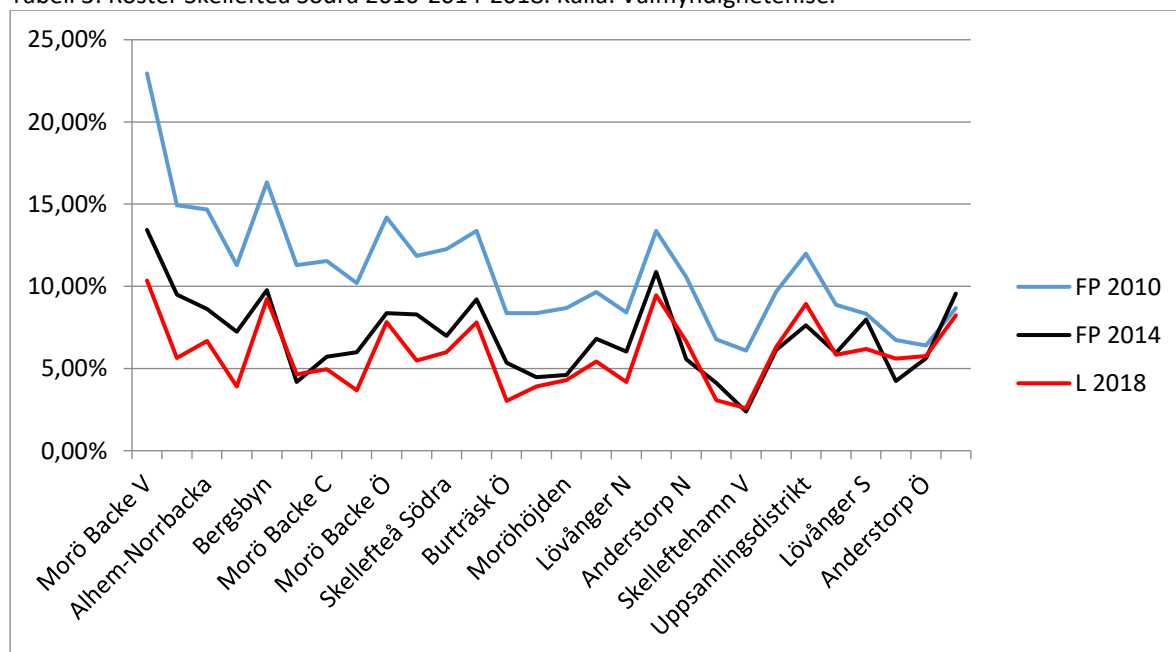

Det verkar som att vi har förlorat förtroendet bland väljarna överallt förutom i Centrum N, Centrum S och Norrhammar.

3. Skellefteå Södra

Område	FP 2010	FP 2014	L 2018	Minus
Morö Backe V	22,95%	13,43%	10,35%	-12,60%
Älvsbacka V	14,93%	9,50%	5,65%	-9,28%
Alhem-Norrbacka	14,68%	8,63%	6,67%	-8,01%
Yttre Ursviken	11,29%	7,23%	3,90%	-7,39%
Bergsbyn	16,33%	9,77%	9,22%	-7,11%
Ursviken	11,29%	4,18%	4,65%	-6,64%
Morö Backe C	11,54%	5,72%	4,96%	-6,58%
Burträsk C	10,20%	6,00%	3,68%	-6,52%
Morö Backe Ö	14,19%	8,36%	7,82%	-6,37%
Stackgrönnan-Örviken	11,85%	8,29%	5,48%	-6,37%
Skellefteå Södra	12,26%	6,98%	5,99%	-6,27%
Getberget-Norrvalla	13,38%	9,21%	7,80%	-5,58%
Burträsk Ö	8,36%	5,34%	3,04%	-5,32%
Burträsk V	8,36%	4,47%	3,91%	-4,45%
Moröhöjden	8,67%	4,60%	4,30%	-4,37%
Bureå S	9,66%	6,80%	5,43%	-4,23%
Lövånger N	8,40%	6,03%	4,19%	-4,21%
Älvsbacka Ö	13,38%	10,87%	9,45%	-3,93%
Anderstorp N	10,57%	5,56%	6,65%	-3,92%
Skelleftehamn Ö	6,78%	4,13%	3,08%	-3,70%
Skelleftehamn V	6,09%	2,38%	2,59%	-3,50%
Klemensnäs	9,67%	6,12%	6,30%	-3,37%
Uppsamlingsdistrikt	11,98%	7,63%	8,93%	-3,05%
Anderstorp S	8,88%	5,95%	5,84%	-3,04%
Lövånger S	8,32%	7,97%	6,19%	-2,13%
Bureå N	6,73%	4,24%	5,60%	-1,13%
Anderstorp Ö	6,40%	5,62%	5,76%	-0,64%
Morön-Hedensbyn	8,67%	9,56%	8,24%	-0,43%

Tabell 3: Röster Skellefteå Södra 2010-2014-2018. Källa: Valmyndigheten.se.

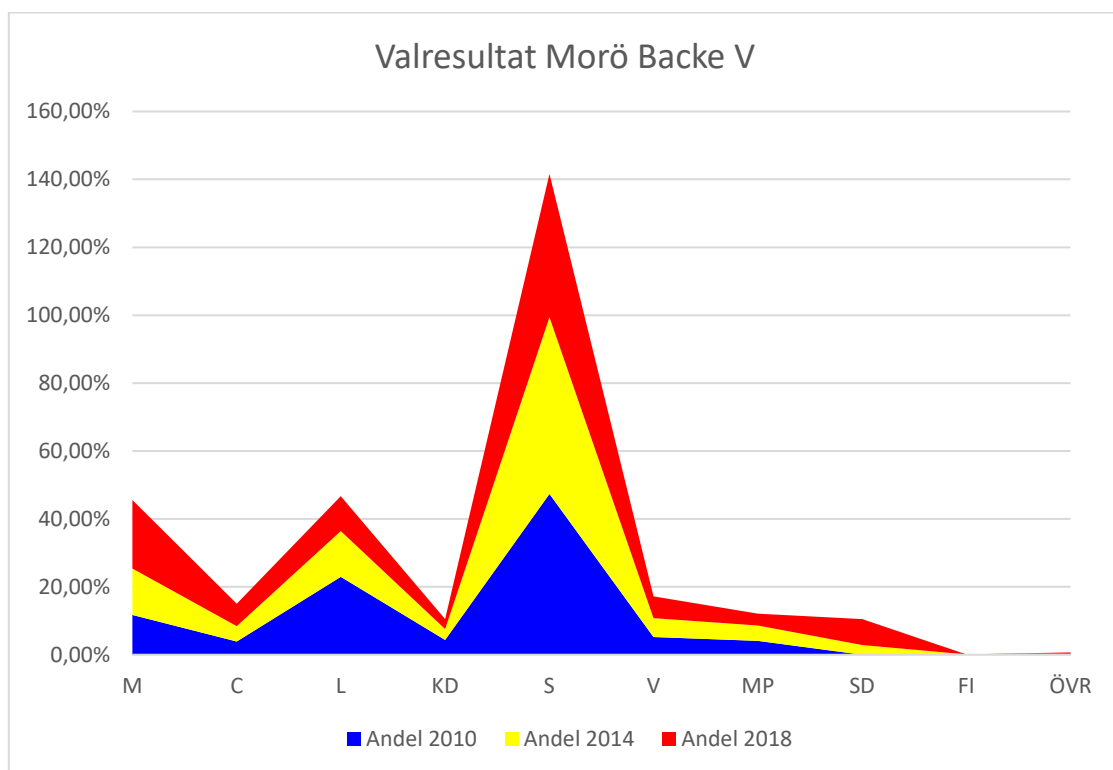
I Skellefteå Södra har vi bara minskat i förtroende hos väljarna.

4. Vart tar väljarna vägen?

Vi tittar på ett område där vi backade mest, Moröbacke V.

Antal 2010	Andel 2010	Andel 2014	Andel 2018	Skillnad
M	11,70%	13,66%	20,22%	8,52%
C	3,94%	4,48%	6,62%	2,68%
L	22,95%	13,43%	10,35%	-12,60%
KD	4,39%	3,21%	2,89%	-1,50%
S	47,36%	52,01%	42,24%	-5,12%
V	5,17%	5,63%	6,38%	1,21%
MP	4,05%	4,59%	3,49%	-0,56%
SD	0,00%	2,87%	7,58%	7,58%
FI	0,00%	0,11%	0%	0,00%
ÖVR	0,45%	0,00%	0,24%	-0,21%

Tabell 4: Röstes Morö Backe V 2010-2014-2018. Källa: Valmyndigheten.se.

Trenden verkar vara densamma. Våra väljare röstar med M, C eller SD (lite med V).

5. Väljarnas uppfattning om vilket parti som har den bästa politiken i olika sakfrågor

	M	C	L	KD	S	V	MP	SD
Sjukvården	12 %	7 %	6 %	14 %	26 %	10 %	1 %	9 %
Skola och utbildning	13 %	5 %	22 %	4 %	23 %	8 %	3 %	7 %
Jämställdheten mellan kvinnor och män	10 %	10 %	7 %	8 %	20 %	12 %	2 %	7 %
Sociala välfärden	14 %	7 %	6 %	7 %	30 %	10 %	1 %	9 %
Lag och ordning	23 %	5 %	7 %	4 %	20 %	6 %	1 %	19 %
Svenska ekonomin	30 %	5 %	5 %	2 %	27 %	5 %	1 %	8 %
Pensionerna	15 %	5 %	4 %	7 %	27 %	8 %	1 %	10 %
Flyktingar/invandring	14 %	9 %	5 %	4 %	19 %	9 %	3 %	25 %
Sysselsättning	25 %	7 %	5 %	3 %	28 %	6 %	1 %	8 %
Din egen ekonomi	29 %	5 %	5 %	3 %	23 %	6 %	1 %	8 %
Skatterna	30 %	5 %	5 %	3 %	27 %	8 %	1 %	7 %
Miljön	8 %	20 %	3 %	3 %	10 %	6 %	28 %	8 %
Frågan om vinster i välfärden	18 %	6 %	6 %	4 %	21 %	17 %	1 %	7 %

Tabell 5: Väljarnas uppfattning om vilket parti som har den bästa politiken i olika sakfrågor. Frågan löd: "Vilket parti tycker Du har bäst politik när det gäller ..." Frågorna sorterade efter väljarnas övergripande prioriteringsordning. Källa: Valu

Som man ser i tabellen ovan hade vi inte tillräckligt trovärdighet i våra sakfrågor förutom möjligtvis i skolfrågorna. Någoting att fundera över med tanke på hur mycket vi backade på landsbygden.

6. Vad avgjorde valresultatet?

1. **Våra frågor var inte direkt kopplade till hela kommunen.** Mycket uppfattades som stora och viktiga frågor "men det angår inte mig". Vi behöver koppla verkligheten till vår ideologiska grundsyn där personligt ansvar går hand i hand med ett starkt socialt engagemang. Till exempel är ökade insatser mot grov brottslighet och försvar av rätten till personlig assistans två sidor av samma mynt – värnandet av den enskilda människans frihet. Att sänka orimligt höga marginalsatser för personer med höga inkomster uppfattar de flesta som en typisk högerståndpunkt och det krockade illa med t ex V: s budskap, att ta från de rika och ge till de fattiga. Centrumbro var en känslig fråga för många.
2. **Skolfrågorna försvann i skymundan.** Integrationsfrågorna och EU-frågan gick inte riktigt hem i vår kommun.
3. **Att vi gick ut ur Alliansen** kan vara en konsekvens att vi förlorade förtroendet hos väljarna.
4. **Från Folkpartiet till Liberalerna.** Vi utnyttjade inte tillräckligt de möjligheter som namnbytet gav till att ge en ny och mer sammanhängande berättelse om Liberalerna och vårt uppdrag.
5. **Liberalism.** Vi var inte tydliga med vår ideologi och med att lyfta fram våra föregångare som lagt grunden till den svenska demokratin. T ex folk vet vem Selma Lagerlöf är men inte att hon var liberal och vad hennes liberala insatser betyder för svensk demokrati. Folk vet att vi firar demokrati 100 år i tre år i Sverige men de vet inte varför.

6. **Berömmelse.** Vi har en mångårig nedgång. Partiet lyckades inte stärka sin position i vår kommun och vi förlorade ytterligare ett mandat. Kampanjarbetet var vältrimmad och vår bild är att de allra flesta partiaktiva var nöjda eller mer än nöjda med arbetsinsatsen och glädjen under själva valkampanjen. Vi har fått bra med stöd både från regional och riksnivå och vi har haft en god ekonomi. Likaså har vi blivit mer professionella i vår målgruppsanalys och vår kommunikationsstrategi. Allt detta har varit helt nödvändigt för att vi nu ska vända en långvarig negativ utveckling och skapa bättre tillförsikt i föreningen, samtidigt som det också finns mycket kvar att göra.

Källförteckning

Länsstyrelsen Västerbotten, Slutlig rösträkning och mandatfördelning, URL - https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/protokoll/protokoll_2482K.pdf

Liberalerna Skellefteå, Valmanifesten 2018 för Liberalerna Skellefteå, URL - <https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/valmanifest.pdf>

Val till kommunfullmäktige i Skellefteå – Röster, 2010, URL - <https://data.val.se/val/val2010/slutresultat/K/kvalkrets/24/82/01/index.html>

Val till kommunfullmäktige i Skellefteå – Röster, 2014, URL - <https://data.val.se/val/val2014/slutresultat/K/kvalkrets/24/82/02/index.html>

Val till kommunfullmäktige i Skellefteå – Röster, 2018, URL - <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/K/kvalkrets/24/82/02/index.html>

Jens Wennberg

Christina Soldan

Günter Larsson

Birgitta Burström

Martha Hellgren